

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ДВНЗ «ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ»
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР «ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ»
УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК
ФЕДЕРАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ І ФІНАНСИСТІВ АПК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА
ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧУВАННЯ ТА
ТОРГІВЛІ
ДВНЗ «ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ»
ТОВ «БЕРДЯНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ І БІЗНЕСУ»

Федерація професійних
та фінансів
бухгалтерів та аудиторів України

Полтавська державна
аграрна академія

Факультет обліку

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)**

**БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК,
КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ В УМОВАХ
ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИХ ЗМІН**

22 жовтня 2020 р.

м. Полтава

УДК 657

П 48

Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституціональних змін : зб. матер. Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю) (м. Полтава, 22 жовтня 2020р.). / за ред. Пилипенко К.А. Полтава : ПДАА, 2020. 788 с.

Посвідчення УкрІНТЕІ № 94

*Затверджено до друку Вченою радою факультету обліку та фінансів
Полтавської державної аграрної академії (протокол № 3 від 12.10.2020 р.)*

Матеріали конференції спрямовані на науковий пошук, узагальнення та розроблення рекомендацій щодо можливих шляхів вирішення основних проблем розвитку обліку, аудиту та оподаткування підприємств аграрної сфери.

Тексти матеріалів тез подані в авторській редакції. Відповідальність за точність, достовірність і зміст поданих матеріалів несуть автори. Редакційна колегія може не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

© Полтавська державна аграрна академія, 2020

© Колектив авторів

Редакційна колегія

Аранчій Валентина Іванівна – кандидат економічних наук, професор, ректор Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, Україна).

Бочуля Тетяна Володимирівна – академік АЕНУ, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування Харківського державного університету харчування та торгівлі (м. Харків, Україна).

Дорогань-Писаренко Людмила Олександрівна – кандидат економічних наук, професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, Україна).

Зелікман Владислав Давидович – кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри обліку і аудиту Національної металургійної академії України (м. Дніпро, Україна).

Маренич Тетяна Григорівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку та аудиту ХНТУСГ імені Петра Василенка (м. Харків, Україна).

Мармуль Лариса Олександрівна – заслужений працівник освіти України, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки, Університет Григорія Сковороди в Переяславі (м. Переяслав, Україна)

Метелиця Володимир Михайлович – доктор економічних наук, директор Інституту обліку та фінансів Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки» НААН (м. Київ, Україна).

Назаренко Інна Миколаївна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економічного контролю та аудиту Сумського національного аграрного університету (м. Суми, Україна).

Остапчук Сергій Миколайович – головний редактор журналу «Облік і фінанси», кандидат економічних наук Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки» (м. Київ, Україна).

Пилипенко Катерина Анатоліївна – доктор економічних наук, доцент, професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, Україна).

Плаксієнко Валерій Якович – академік АЕНУ, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, Україна).

Рунчева Наталія Вікторівна – доктор економічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної та наукової роботи ТОВ «Бердянський університет менеджменту і бізнесу», (м. Бердянськ, Україна).

Танклевська Наталія Станіславівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки та фінансів Херсонський ДАЕУ (м. Херсон, Україна).

УДК: 338.984

Т.Є. Храпунова,
здобувач вищої освіти першого-бакалаврського рівня,
О.С. Пристемський, д.е.н., доцент,
професор кафедри обліку і оподаткування
Херсонський державний аграрно-економічний університет
(м. Херсон, Україна)

ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ І ПРОГНОЗУВАННЯ

Анотація: розглянуто сутність та важливість планування та прогнозування. Виявлені їх спільні та відмінні показники. Визначено сутність та методи фінансового планування і прогнозування.

Ключові слова: фінансове планування, фінансове прогнозування, стратегічні плани, оперативні плани, кошторис.

Фінансове прогнозування являє собою визначення конкретних перспектив розвитку фінансів суб'єктів господарювання і суб'єктів влади в майбутньому, науково обґрунтоване припущення про обсяги та стратегічні напрями використання фінансових ресурсів, виходячи з прийнятої концепції економічного зростання. Прогнозування передбачає розробку і складання науково обґрунтованих гіпотез, проектів прогнозних про ймовірний майбутній стан макроекономічної системи, господарюючих суб'єктів і характеризують їх стан показників на основі поглибленого факторного та системного аналізів попереднього періоду та виявлення домінуючих тенденцій розвитку.

Основна відмінність прогнозу від плану полягає в тому, що прогнозуються ті показники, якими організація не може керувати повною мірою, наприклад фінансові ризики або дії конкурентів. Плануватися ж може тільки те, що повністю знаходиться в сфері впливу, наприклад витрати суб'єктів господарювання. Чим більша ступінь невизначеності міститься в рівні прогнозованих показників (як з боку векторів, так і кількісних характеристик окремих факторів або їх сукупності), тим більший економічний простір потрапляє в прогнозовану зону.

Мета фінансового прогнозування - оцінка передбачуваного обсягу фінансових ресурсів на прогнозований період на основі аналізу тенденцій

фінансових показників (шляхом розробки різних варіантів розвитку об'єкта прогнозування).

Прогнозування в сфері фінансів здійснюється у взаємозв'язку з процедурами стратегічного планування розвитку національної економіки в цілому. Фінансове прогнозування широко використовується як інструмент наукового передбачення, варіантного аналізу.

Методи, які використовуються в процесі фінансового прогнозування, включають: методи математичного моделювання; методи побудови трендів і складання сценаріїв; стохастичні методи; методи економетричного прогнозування; експертні оцінки та ін

Фінансове планування - це процес визначення майбутніх дій по формуванню і використанню фінансових ресурсів. Мета фінансового планування - забезпечення відтворювального процесу відповідними як за обсягом, так і за структурою фінансовими ресурсами.

У фінансовому плануванні виділяють наступні види планів:

Стратегічні плани - плани генерального розвитку бізнесу. У фінансовому аспекті ці плани визначають найважливіші фінансові показники і пропорції відтворення, характеризують інвестиційні стратегії і можливості реінвестування і накопичення. Стратегічні плани визначають обсяг і структуру фінансових ресурсів, необхідних для функціонування суб'єкта господарювання.

Поточні плани розробляються на основі стратегічних планів шляхом їх деталізації. Якщо стратегічний план дає приблизний перелік фінансових ресурсів, їхній обсяг і напрямки використання, то в рамках поточного планування проводиться взаємне узгодження кожного виду вкладень із джерелами їх фінансування, вивчається ефективність кожного можливого джерела фінансування.

Оперативні плани - це короткострокові тактичні плани, безпосередньо пов'язані з досягненням цілей господарюючого суб'єкта. Будь-який план повинен супроводжуватися кошторисом витрат - складанням бюджету, який є кількісним втіленням плану, що характеризує доходи і витрати на певний період і

визначаючи потребу в ресурсах для досягнення заданих планом цілей. Бюджет створюється до виконання передбачуваних дій, що визначає його роль, як основи для контролю й оцінки ефективності діяльності організації. Окремі бюджети, що характеризують проміжні операції, можуть нести інформацію тільки про витрати або доходи (бюджет виробництва, закупівлі сировини та матеріалів, продажів), а укрупнені бюджети (бюджетний звіт про прибутки і збитки, бюджет грошових коштів) показують як витрати, так і доходи організації.

Основним фінансовим планом комерційної організації є баланс доходів і видатків, який, як правило, містить чотири розділи: 1) доходи; 2) витрати; 3) взаємовідносини з бюджетною системою; 4) розрахунки з кредитними організаціями. Довготривалий курс в області фінансів має базуватися на основі фінансової стратегії організації. Прогнози доходів і витрат, а також грошових потоків можуть міститися в бізнес-плані комерційної організації.

Зважаючи на те, що метою діяльності некомерційних організацій не є отримання прибутку, в плануванні її діяльності відсутні такі вартісні показники, як прибуток і рентабельність, основним документом некомерційних організацій є не план по прибутку, а фінансовий план.

Саме у фінансовому плані некомерційної організації забезпечується порівнянність натуральних і вартісних показників, досягається збалансованість між притоками і відтоками грошових коштів, а також відбувається розподіл грошових коштів не тільки на виконання конкретної програми, але і всередині тієї чи іншої програми за кожною складовою. Одночасно в цьому ж плані передбачається фінансування всіх накладних витрат, що споживаються організацією в цілому, наприклад оплата праці, матеріальні витрати, податки в цілому по організації без прив'язки до конкретної програми.

У бюджетному праві кошторис - це затверджений в установленому порядку фінансовий акт, що визначає обсяг та цільове направлення бюджетних асигнувань. Система планування включає складання проекту кошторису видатків і доходів бюджетної організації, затвердження її розпорядником, виконання кошторисів у межах виділених лімітів бюджетних зобов'язань.

Список використаних джерел:

1. Фінансове планування та прогнозування.

URL:https://stud.com.ua/63991/finansi/finansove_planuvannya_prognozuvannya.

2. Фінансове планування та прогнозування в підприємствах і фінансових установах.

URL:<http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/1071/1/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%BA%D0%B0%>.

3. Фінансове планування і прогнозування.

URL:https://studme.com.ua/12810419/finansy/finansovoe_planirovanie_prognozirovanie.htm.

4. Прогнозування – основа фінансового планування.

URL:https://pidru4niki.com/79384/finansi/prognozuvannya_osnova_finansovogo_planuvannya.